

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО КУРСУ
"ІСТОРІЯ ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ"

Мелітополь, 2019

УДК 811.111'01(072)

Рекомендовано навчально-методичною комісією філологічного факультету Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 1 від 30.08.2019 р.)

Рецензенти:

Н. Є. Леміш, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
І. М. Каминін, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Методичні вказівки до курсу "Історія основної іноземної мови" /
Уклад.: Т. В. Рябуха, Т. В. Тарасенко. – Мелітополь: МДПУ, 2019. – 76 с.

Методичні вказівки укладено з метою організації навчального процесу з курсу "Історія основної іноземної мови". Вказівки містять плани лекцій, перелік питань для самостійного опрацювання, питання для обговорення на семінарах та практичні завдання, перелік екзаменаційних питань, список рекомендованої літератури та Інтернет ресурсів, тематичні таблиці, навчальні тексти для лінгвістичного аналізу, словник до навчальних текстів.

Призначені для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальностей 035.04 Філологія. Германські мови і літератури (переклад включно), 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська), 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Мова і література (англійська).

© Т.В. Рябуха, 2019

© Т.В. Тарасенко, 2019

© МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЧАСТИНА I.....	5
ЛЕКЦІЇ.....	5
Лекція 1.....	5
Лекція 2.....	5
Лекція 3.....	6
Лекція 4.....	6
Лекція 5.....	7
Лекція 6.....	7
Лекція 7.....	8
Лекція 8.....	8
Лекція 9.....	9
Лекція 10.....	9
СЕМІНАРИ.....	10
Семінар 1.....	10
Семінар 2.....	11
Семінар 3.....	13
Семінар 4.....	15
Семінар 5.....	17
Семінар 6.....	21
Семінар 7.....	22
Семінар 8.....	24
Семінар 9.....	25
ТЕМАТИЧНІ ТЕСТИ.....	30
ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ПИТАНЬ.....	35
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ.....	37
ЧАСТИНА II.....	39
НАВЧАЛЬНІ ТЕКСТИ.....	39
Давньоанглійський текст.....	39
Середньо-англійський текст.....	42
Ново-англійський текст.....	44
ТЕМАТИЧНІ ТАБЛИЦІ.....	46
СЛОВНИК.....	67

ВСТУП

Історія англійської мови є одним з провідних теоретичних курсів, які вивчаються протягом навчання в спеціальному вузі.

Метою курсу є ознайомлення студентів з історією виникнення та розвитку англійської мови в нерозривному зв'язку з історією народу, соціальними та політичними змінами в країні та розвитком культури.

Завданням курсу є розкриття закономірностей розвитку англійської мови, її фонетичної системи, граматичної будови та словникового складу; підвищення загальноосвітнього рівня студентів та якості їхньої філологічної підготовки, прищеплення навичок самостійної роботи з лінгвістичними матеріалами.

Курс базується на знаннях студентами предметів: «вступ до германістики», «країнознавство», граматики, фонетики, та лексикологія англійської мови.

В основу курсу покладено досягнення сучасної лінгвістичної думки щодо проблем історизму в мові, механізму розвитку мовних систем, синхронії та діяхронії мовних явищ, взаємозв'язку та взаємодії окремих підсистем, ролі екстралінгвістичних факторів на переломних етапах розвитку мови тощо.

По закінченні курсу студенти повинні знати суть лінгвістичних процесів та змін, які відбувалися протягом історичного розвитку мови та розуміти їх роль для сучасного стану англійської мови.

Студентам рекомендується наступний алгоритм роботи:

- 1) опрацювання конспекту лекцій та ознайомлення з рекомендованою літературою;
- 2) вивчення тематичних таблиць та виконання практичних завдань та/або аналіз тексту;
- 3) відповідь на запропоновані запитання з метою перевірки засвоєння матеріалу теми;
- 4) підготовка презентації з теми або окремих питань теми для пред'явлення та обговорення на семінарі.

PART I

LECTURE 1

SOME THEORETICAL ASPECTS OF LANGUAGE HISTORY

Plan:

1. Subject and Aims of the Course.
2. Synchrony and Diachrony in Language Study
3. Evolution of Language and Scope of Language History
4. Statics and Dynamics in Language History
5. Concept of Linguistic Change
6. Rate of Linguistic Changes
7. Mechanism of Change. Role of Synchronic Variation

Further Reading:

1. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 14-22.

LECTURE 2

GERMANIC LANGUAGES

Plan:

1. Modern Germanic Languages
2. Proto-Germanic Language
3. Linguistic Features of Old Germanic Languages
  - 3.1 Phonetics
  - 3.2 Grammar
  - 3.3 Vocabulary

Further Reading:

1. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С.24-48.

LECTURE 3

OLD ENGLISH OUTER HISTORY

Plan:

1. The Problem of Chronological Division in Language History
2. General Survey of the Old English Period (OE)
3. Germanic Settlement of Britain
4. External History between the 5th and 11th c.
5. Old English Dialects
6. Old English Written Records

Further Reading

1. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2004. – С.6-24.
2. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С.49-71.

LECTURE 4

OLD ENGLISH PHONETICS

Plan:

1. OE Word Stress
2. OE Vowels
3. OE Consonants

Further Reading:

3. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2004. – С. 30-37.
4. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 74-89.
5. Резник Р.В., Сорокина Т.А., Резник И.В. История английского языка (на англ. яз.) - М.: «Наука», 2001. – С. 77-88.

LECTURE 5

OLD ENGLISH VOCABULARY

Plan:

1. Etymological Layers of the OE Vocabulary
  - 1.1. Native Words
  - 1.2. Borrowings
2. Word-formation in OE
  - 2.1. Derivation
  - 2.2. Word-Composition

Further Reading:

1. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2006. – С. 90-101.
2. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 131-147.

LECTURE 6

OLD ENGLISH GRAMMAR

Plan:

1. OE Morphology
  - 1.1. OE Nominal System
  - 1.2. OE Verbal System
2. OE Syntax
  - 2.1. OE Word Order
  - 2.2. OE Negation

Further Reading:

1. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2006. – С. 38-89.
2. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 92-129.
3. Резник Р.В., Сорокина Т.А., Резник И.В. История английского языка (на англ. яз.) – М.: «Наука», 2001. – С. 89-125.

LECTURE 7

MIDDLE ENGLISH OUTER HISTORY

Plan:

1. General Survey of the Middle English Period (ME)
2. The Scandinavian Invasion and its Consequences
3. The Norman Conquest and its Consequences
4. The struggle between the French and the English languages
5. Middle English Dialects
6. Middle English Written Records

Further Reading

1. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2004. – С.102-110.
2. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 149-163.

LECTURE 8

MIDDLE ENGLISH LINGUISTIC CHANGES

Plan:

1. ME Phonetics
2. ME Grammar
3. ME Vocabulary

Further Reading:

1. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2006. – С. 111-151.
2. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 188-328.
3. Резник Р.В., Сорокина Т.А., Резник И.В. История английского языка (на англ. яз.) – М.: «Наука», 2001. – С. 126-202.

LECTURE 9

NEW ENGLISH OUTER HISTORY

Plan:

1. General Survey of the New English Period (NE)
2. Formation of the National Literary English Language
3. “The Age of Normalization and Correctness”
4. Geographical Expansion of the English Language

Further Reading

1. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2004. – С. 152-163; 221-224.
2. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 164-183.

LECTURE 10

NEW ENGLISH LINGUISTIC CHANGES

Plan:

1. NE Phonetics
2. NE Grammar
3. NE Vocabulary

Further Reading:

1. Верба Л. Історія англійської мови (англ. мовою) – Вінниця: Нова книга, 2006. – С. 164-224.
2. Расторгуева Т.А. История английского языка (на англ. яз.) – М.: Астрель АСТ, 2003. – С. 188-328.
3. Резник Р.В., Сорокина Т.А., Резник И.В. История английского языка (на англ. яз.) – М.: «Наука», 2001. – С. 126-202.